MALTA

QORTI KRIMINALI

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO

Seduta ta' l-10 ta' Jannar, 2006

Numru 4/2003

Att t'Akkuza nru. 4/2003

Ir-Repubblika ta' Malta
Vs
Brian Vella

DIGRIET

Il-Qorti,

Rat il-verbal taghha registrat fl-ahhar tas-seduta ta' dalghodu, 10 ta' Jannar, 2006, li bih il-Qorti :-

"Fl-assenza tal-gurati, gibdet l-attenzjoni tal-prosekuzzjoni w tad-difiza ghal dik il-parti tax-xhieda tal-Kummissarju tal-Pulizija John Rizzo fejn semma li

kien baghat ghalih l-akkuzat wara li kienet bdiet il-kawza u li dak iz-zmien kien il-habs, biex ikellmu.

"Il-Qorti dak il-hin stess intervjeniet billi qalet lix-xhud "Kien il-habs fuq din il-kawza hux hekk?" b'mod emfatiku w bil-ghan u biex tipprova tevita li f'mohh il-gurati jimbed il-hsieb li l-akkuzat kellu xi kawzi jew kundanni ohra. Pero' r-risposta tax-xhud kienet fis-sens li oltre din il-kawza kellu xi kawzi ohra.

"Il-Qorti regghet emfasizat biex tipprova ssalva dawn il-proceduri li kien il-habs in konnessjoni ma' din il-kawza.

"Illi in vista ta' dawn il-fatti jidher li jista' jkun il-kaz li l-guri jigi xolt minhabba li b'din ix-xhieda setghet inghatat l-impressjoni lill-gurati li l-akkuzat barra din il-kawza kellu kawzi jew kundanni kriminali.

"Ghalhekk qed taghti zmien lill-partijiet sas-2.30 p.m. biex, wara li d-difiza tikkonsulta mall-akkuzat, u l-prosekuzzjoni tikkonsidra l-posizzjoni taghha, jiddikjaraw jaqblux li minkejja li dak li sar u in vista tal-intervent tempesttiv tal-Qorti fuq imsemmi, l-guri ghandux ikompli jew le w li, jekk ghandu jkompli, jiddikjaraw minn issa stess li dan l-incident m'ghandux iservi bhala bazi ta' appell jekk ikun il-kaz".

Qieset illi meta l-Qorti regghet iltaqghet fl-assenza tal-gurati fis-2.30 p.m. il-bank tad-difiza, interpellat biex jaghti t-twegiba tieghu ghal kwezit li ghamlet il-Qorti fil-verbal fuq riprodott, wiegeb illi d-difiza kienet taqbel pjenament ma' dak li gie verbalizzat mill-Qorti w, wara li vverifikat ukoll mat-"tape recordings", x'kien intqal ezatt mix-xhud Kummissarju John Rizzo w wara li kkonsultat mall-akkuzat fil-hin tal-"break", rat li ma kienx hemm triq ohra hlief li l-Qorti xxolji l-guri w ghalhekk kienet qed taghmel talba f'dan is-sens.

Qieset is-sottomissjoni tal-prosekutur Dr. Mark Said li peress li bl-intervent tempesttiv tal-Qorti kien gie

mminimizzat l-import tal-incident, ma kienx ihoss li kienu jezistu l-estremi biex il-guri jerga jigi xolt ghat-tieni darba.

Ikkonsidrat

Illi kemm il-prosekuzzjoni kif ukoll id-difiza jaqblu fuq kif svolgew ruhom il-fatti li taw lok ghall-incident rilevat mill-Qorti fil-kors tax-xhieda tal-Kummissarju tal-Pulizija John Rizzo w li dawn jinsabu riassunti fil-verbal fuq riprodott. Ghalhekk mhux il-kaz li din il-Qorti telabora aktar dwar il-fatti.

Illi kif issottometiet id-difiza bil-kummenti li saru setghet facilment inghatat lill-gurati l-impressjoni illi l-akkuzat kien qieghed il-habs mhux ghax kien "awaiting trial" fuq il-kaz odjern imma ghaliex jew kien detenut fuq xi akkuzi ohra kriminali jew, addirittura, ghax kien qed jiskonta xi kundanna ta' habs fuq xi akkuza jew akkuzi ohra.

Illi dan jammonta ghal referenza diretta jew indiretta ghall-kondotta precedenti tal-akkuzat u, kif inhu risaput, il-kondotta tal-akkuzat m'ghandix tingieb a konjizzjoni tal-gurati hlief fil-kazijiet espressament permessi mill-ligi w, sa dan l-istadju, l-kaz odjern ma kienx jinkwadra f'xi wahda mill-eccezzjonijiet permessi mill-ligi.

Illi kif gie ritenut minn din il-Qorti diversament preseduta (per V. Degaetano J.) fil-kawza "r-Repubblika ta' Malta vs. Emanuel Zammit" [3.5.2001] din il-Qorti hija tal-fehma li b'dak li qal il-Kummissarju tal-Pulizija l-akkuzat jista' jsofri pregudizzju bi ksur tal-ligi, pregudizzju li l-Qorti ma tarax li jista' jigi evitat hlief billi tilqa' t-talba tad-difiza.

Illi fid-digriet taghha fil-kawza r-Repubblika ta' Malta Vs. Domenic Briffa tat-28 ta' Mejju, 1999, din il-Qorti diversament preseduta kienet irriteniet li :
"hadet in konsiderazzjoni l-principju fondamentali tal-prezunzjoni tal-innocenza tal-akkuzat, mill-liema principju

johrog il-principju, daqstant fondamentali ghar-retta amministrazzjoni tal-gustizzja, li waqt il-process, specjalment meta l-prosekuzzjoni tkun ghadha ghaddejja bil-provi taghha, ma jista' jsir xejn li b'xi mod tista' tinfluwenza lill-gurati fil-konfront tal-akkuzat ghal dak li hu l-karattru tieghu jew xi antecedenti tieghu, b'mod li jista' b'hekk jigi negattivament influwenzat l-eventwali verdett taghhom".

Meta ghaddiet biex ixxolji l-guri dik il-Qorti kienet qalet ukoll :
"Hu f'dan is-sens ghalhekk li tali irregolarita' ma tistax tithalla ghaddejja minn din il-Qorti ghaliex altrimenti tkun qed tigi mminata r-retta amministrazzjoni tal-gustizzja billi l-prezunzjoni tal-innocenza tal-akkuzat u d-drittijiet fondamentali ohra tieghu ma jkunx qed jigu salvagwardati kif trid il-ligi w dan matul kull stadju tal-process".

Ghal motivi premessi din il-Qorti qed tilqa' t-talba tad-difiza w tordna x-xoljiment tal-guri.

Tordna li l-akkuzat jerga' jitqieghed fl-istess posizzjoni li kien fiha qabel ma' beda l-guri l-bierah u tirrizerva li tappunta data ohra ghal guri quddiem gurija differenti.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------